

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 10Csp/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419200938
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marián Hatala
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4419200938.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky samosudcom Mgr. Mariánom Hatalom v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísanou v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 54209790, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o. so sídlom Bratislava, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547 proti žalovanému: Y. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX o zaplatenie 877,39 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 877,39 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 877,39 eur od 19.02.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

V zostávajúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanému zaplatenia 877,39 eur s príslušenstvom z dôvodu nesplateného spotrebiteľského úveru. Uplatnené príslušenstvo pozostávalo z úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,00% ročne zo sumy 783,- eur od 19.02.2016 do zaplatenia a z úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 877,39 eur od 19.02.2016 do zaplatenia.

2. Žalovaný sa vo veci samej nevyjadril.

3. Na pojednávanie konané dňa 10.12.2019 sa strany sporu a právny zástupca žalobcu nedostavili. Právny zástupca žalobcu neprítomnosť svoju, ako aj neprítomnosť žalobcu ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania, žalovaný mal doručenie predvolania vykázané postupom podľa § 111 ods. 3 C.s.p.. Na základe týchto skutočností súd pojednával v neprítomnosti strán sporu a právneho zástupcu žalobcu podľa § 180 C.s.p..

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením pripojených správ a dokladov, výpisu z obchodného registra, zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty, priemerných úrokových mier, rámcové zmluvy o poskytovaní platobných služieb, prehľadu úveru, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, doručenky a ďalších a zistil tento skutkový a právny stav:

5.1 Obchodná spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783 (ďalej aj pôvodný veriteľ) bola zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava

I. od 10.05.2000 s prideleným IČOm:35 787 783. Jej predmetom činnosti bolo aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Uvedená obchodná spoločnosť zanikla výmazom dňa 30.06.2016, čomu predchádzalo jej cezhraničné zlúčenie s účinnosťou ku dňu 30.06.2016 so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísanou v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 54209790 (výpis obchodnej spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783 z obchodného registra).

5.2 Dňa 28.09.2015 uzatvoril pôvodný veriteľ so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Na jej základe pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 783,- eur, výška úrokovej sadzby bola dohodnutá na 27,00 % ročne pri 24 mesačných splátkach, pri úvere s poistením a poplatkom za poistenie 5,66 % ročne, výške mesačnej splátky 44,99 eur. RPMN bolo vyčíslené na 30,61 %, celková čiastka k zaplateniu činila 1 021,92 eur a priemerná RPMN 34,42 %. Mesačná splátka bola splatná 15. dňa v mesiaci, prvá splátka bola splatná 15.10.2015, konečná splatnosť úveru mala byť 15.09.2017. Spôsob čerpania úveru bol dohodnutý jednorázovo, bezhotovostne. Žalobcom bol predložený aj splátkový kalendár, podľa ktorého prvá splátka bola splatná dňa 15.10.2015 a posledná v poradí 24. splátka mala byť splatná 15.09.2017, keď výška splátky pozostávala z istiny, úroku a poplatku za poistenie; pri všetkých 24 splátkach bola výška poplatku za poistenie 2,41 eur mesačne.

5.3 Listom zo dňa 23.02.2016 adresovanom žalovanému na adresu D. XX pôvodný veriteľ oznámil, že mu poskytol spotrebiteľský úver vo výške 783,- eur, ktorý bolo potrebné riadne a včas splácať v dohodnutých mesačných splátkach; napriek opakovaným výzvam však žalovaný ako dlžník mal porušiť platobnú disciplínu a v dôsledku toho pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 18.02.2016. Žalovaný bol zároveň vyzvaný na úhradu dlžnej sumy 877,39 eur v lehote 14 dní s tým, že v opačnom prípade bude vec riešená súdnou cestou. Citovaný list bol doručený žalovanému dňa 29.02.2016, o čom svedčí pripojená doručka.

5.4 Podľa priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny výška úrokov pri spotrebiteľských úveroch od 1 do 5 rokov v mesiaci september 2015 predstavovala 12,11%.

6. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj OZ) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení od 01.07.2015 do 29.09.2015 / ďalej aj citovaného zákona / spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť

čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

7.1 V danej veci ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 28.09.2015, z ktorej žalobca vyvodzuje uplatnený nárok. Spotrebiteľský charakter veci vyplýva z povahy pôvodných účastníkov právneho vzťahu, pretože pôvodný veriteľ vystupoval v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa, pričom charakteristika ich postavenia je bližšie rozvedená v predchádzajúcej časti odôvodnenia. Bolo preto nutné na túto zmluvu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 v znení účinných v čase vzniku právnych vzťahov ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

7.2 Ustanovenie § 9 ods. 1 a 2 citovaného zákona stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Sankcia neplatnosti by totiž neprimerane tvrdo dopadala na spotrebiteľa, ktorý by tým stratil výhodu splátok, a mohol by sa tak dostať do ťažko riešiteľnej situácie, pretože spravidla finančné prostriedky z úveru už použil a nemá možnosť ich bezprostredne splatiť v celej výške. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti sankcionoval veriteľa tým, že ak zmluva neobsahuje presne vymedzené náležitosti, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 zákona o spotrebiteľských úveroch). Úverová zmluva uzatvorená dňa 28.09.2015 obsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 1,2 citovaného zákona, a preto sa poskytnutý úver v zmysle § 11 tohto zákona nepovažuje za bezúročný a bez poplatkov.

7.3 Pre súd však nezostalo nepovšimnuté dojednanie o výške úrokov. Úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky alebo pri poskytovaní úveru predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Dohodnuté úroky je potrebné odlišovať od úrokov z omeškania, na ktoré má veriteľ zo zákona právo, ak sa dlžník dostane do omeškania s peňažným plnením (§ 517 ods. 2 OZ). Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri pôžičke alebo úvere dojednať úroky, ktoré sú (teda) predmetom voľného zmluvného dojednanie medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo ustanovenie § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny,

a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012 sp.zn. 5 Cdo 26/2011). Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd uvádza, že dohodnutá výška úrokov z úveru 27,00 % ročne, podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvyklú v praxi peňažných ústavov v čase uzavretia úverovej zmluvy, t.j. 28.09.2015 (12,11% ročne); z tohto dôvodu je táto dohoda v rozpore s dobrými mravmi a neplatná podľa § 39 OZ. Z prehľadu úveru a jeho splácania je zrejmé, že žalovaný nezaplatil ani len jednu splátku a to ani sčasti. Z dôvodov uvedených vyššie tak súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie istiny vo výške 877,39 eur, ktorá v sebe zahŕňa poskytnutý úver a súčet dohodnutých poplatkov za poistenie.

7.4 K veci je ešte potrebné dodať, že žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanému aj zaplatenia úrokov po zosplatení, teda po 18.02.2016 vo výške 27,00 % ročne z dlžnej úverovej istiny 783,- eur od 19.02.2016 do zaplatenia. V tejto časti bola žaloba zamietnutá z nasledovných dôvodov.

7.5 Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky, ale sleduje aj zamedziť tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinností zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Zákonodarcu, reagujúc na nejednoznačnosť výkladu a neprimerané postupy niektorých veriteľov, novelou Občianskeho zákonníka zákonom číslo 106/2014 Z.z. s účinnosťou od 01. júna 2014, v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok, zaviedol nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j., že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové spoplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z uvedenej úpravy vyplýva, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom spoplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom spoplatnení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové spoplatnenie úveru (dôvodová správa k zákonu číslo 106/2014 Z.z. k bodu 5., § 53 ods. 9) predčasnosť spoplatnenia úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Úrok z úveru predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom spoplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu spoplatnenia úveru. Spoplatnením úveru na jednej strane nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, na druhej strane už spotrebiteľ nemá právny titul držať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, v svojej dispozícii, preto niet dôvodu na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za tejto situácie by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by tak nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom, vyvolané zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a používať právnu ochranu (rozsudok Krajského súdu v Nitre 25Co/117/2018-131 zo dňa 10.10.2018).

7.6 Je nutné prisvedčiť právnej argumentácii, že podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09. 2012) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Ústavného súdu je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov

z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca), pristúpil k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Nie je možné priznať úroky z úveru za čas po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania tak, ako to vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998. Akákoľvek dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách, platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavujú značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru (rozsudok Krajského súdu v Nitre 6Co/55/2018 zo dňa 26.09.2018).

7.7 Čo sa týka nároku žalobcu na uplatnený zmluvný úrok za obdobie po zosplatnení pohľadávky žalobcu, tak je správny záver, že žalobcovi prináleží dohodnutý úrok z poskytnutých prostriedkov len do splatnosti dlhu a po splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť veriteľovi úrok z omeškania, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami. Pokiaľ žalobca tvrdí, že po zosplatnení dlhu má nárok na dojednaný úrok, súd tejto súvislosti poukazuje na aplikačnú prax súdov, ktorá sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti, a teda, či popri úroku z omeškania a iných sankciách, tieto žalobcovi patria, už zaoberala. Najvyšší súd SR vo veci 4Obo 143/1998 uviedol, že dohodnuté úroky z poskytovaných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Uvedené rozhodnutie akceptovali Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. 09. 2012. K záveru súdov, že: „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a nie úrokov z úveru“ ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu (odkazujúce na rozhodnutie NS SR 4Obo 143/98) bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu (rozsudok Krajského súdu v Nitre 9Co/241/2018 zo dňa 17.10.2019).

7.8 Súd sa v plnej miere pripája k ustálenej rozhodovacej činnosti Krajského súdu v Nitre pri otázke uplatnenia zmluvného úroku po zosplatnení úveru so záverom, že takto uplatnený úrok nie je možné priznať, pričom v podrobnostiach súd poukazuje na právnu argumentáciu uvedenú v bodoch 7.5, 7.6 a 7.7 odôvodnenia tohto rozsudku a poukazuje na ňu, ako na svoju vlastnú. Uvedené má za následok, že žaloba žalobcu v časti uplatneného zmluvného úroku po zosplatnení úveru bola zamietnutá.

8. Podľa § 517 ods. 2 OZ sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Spotrebiteľský úver mal totiž zaplatiť pôvodne do 15.09.2017, no ako je konštatované z dôkazných prostriedkov uvedených vyššie, žalovaný nerealizoval žiadne platby. Listom zo dňa 23.02.2016 a doručenom žalovanému dňa 29.02.2016, však došlo k zosplatneniu úveru s tým, že celá žalovaná istina zostala splatná 19.02.2016, teda deň ktorý nasleduje po dni zosplatnenia úveru. Tým pádom sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu nasledujúceho dňa, t.j. dňa 19.02.2016 a od ktorého dňa si žalobca aj uplatnil úroky z omeškania. Z priznanej istiny tak žalovanému v rámci príslušenstva bola uložená povinnosť zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne podľa § 3 vyhlášky č. 87/1995 Z.z. v znení od 01.02.2013.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. k § 255 ods. 2 C.s.p., pretože každá zo strán mala v konaní čiastočný a porovnateľný úspech. Žalobca mal v spore úspech v rozsahu priznanej istiny 877,39 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 877,39 eur od 19.02.2016 do zaplatenia, žalovaný mal vo veci úspech v zamietnutej časti žalobcom uplatnených úrokov po zosplatnení úveru, teda v časti úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,00 % ročne zo sumy 783,- eur od 19.02.2016 do zaplatenia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).